

**TIL KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER OVER
MANGLENDE OVERHOLDELSE AF FÆLLESSKABSRETTE**

1. Klagerens navn (efternavn og fornavn):
Foreningen af Radiografer i Danmark
2. Eventuelt repræsenteret af:
Charlotte Graungaard Bech
Formand
3. Nationalitet:
Dansk
4. Adresse eller hovedsæde²:
H.C. Ørstedsvvej 70 2. tv.
1879 Frederiksberg C
5. Telefon/fax/e-mail:
Telefon + 45 35 37 43 39
Fax + 45 35 37 43 42
6. Arbejdsområde og -sted(er):
Billedediagnostiske afdelinger på danske sygehuse og klinikker, både offentligt og privat.
7. Den medlemsstat eller det offentlige organ, som efter klagerens mening ikke har overholdt fællesskabsretten:
Sundhedsministeren, Sundhedsministeriet, Sundhedsstyrelsen, Statens Institut for Strålebeskyttelse (SIS).

---

¹ Det står Dem frit for, om De vil anvende denne klageformular eller ej. En klage kan også indgives ved at sende Kommissionen et almindeligt brev, men det er i Deres interesse at medtage så mange relevante oplysninger som muligt. Formularen kan sendes med almindelig post til følgende adresse:

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber
Generalsekretæren
Rue de la Loi 200
B-1049 Bruxelles
BELGIEN

Formularen kan også afleveres på et af Kommissionens repræsentationskontorer i medlemsstaterne. En edb-udgave af samme formular findes på EU's Internet-server (http://ec.europa.eu/community_law/your_rights/your_rights_forms_en.htm).

Det er kun klager over overtrædelser af fællesskabsretten, som er begået af en medlemsstat, der kan behandles.

² De bedes underrette Kommissionen om eventuelle adresseændringer samt om alle begivenheder, som kan påvirke behandlingen af klagen.

8. Redegørelse for de forhold, klagen vedrører (så præcis som muligt):

At den danske bekendtgørelse der er udarbejdet for at opfylde Euratomdirektiv 97 43 og efterfølgende godkendt af EU, ikke bliver overholdt hverken i ord eller holdning. (Bilag 1)

I Danmark bliver kravene til personale der udfører røntgenundersøgelser løbende reduceret, med henvisning til:

- **Manglende personale.**
- **At der ikke er præcise krav til uddannelse i Euratomdirektivet.**
- **At det i den danske bekendtgørelse er muligt for Sundhedsstyrelsen at give dispensation.**
- **At blot der er en læge til stede, må alle personer uanset uddannelse udføre undersøgelser. Der er ikke krav om at læges skal have viden i og kendskab til det radiologiske speciale.**

I den bekendtgørelse Danmark har fået godkendt er præciseret de 4 faggrupper der må udføre røntgenundersøgelser, læger, kiropraktorer, radiografer og røntgensygeplejersker eller personer under uddannelse til et af disse fag jævnf. §13 stk. 1.

I § 13. Stk. 4 står ”personer der udfører undersøgelser af børn, screening og undersøgelser der medfører store patientdoser som CT-skanning og intervention, skal have særlig uddannelse heri.”

Det kunne få udenforstående til at tro, at det hvis en af de i § 13 stk. 1 nævnte faggrupper skulle udføre enten en undersøgelse af børn, der er særlig følsom over for strålepåvirkningen, screening der udføres på raske personer eller undersøgelser, der giver særligt store doser til patienten, så skulle de have en særlig uddannelse, udover deres grunduddannelse. I praksis viser det sig, at den måde det bliver håndhævet på er, at særlig uddannelse betyder ringere eller ingen uddannelse i forhold til de 4 nævnte personalegrupper. (Bilag 2)

I 1999 vedtog det danske Folketing en lov, der skulle sikre at mammografiscreening skulle være indført senest ved udgangen af 2010. Af loven

fremgår det også, at det ikke kunne indføres i hele landet på en gang, men når der var tilstrækkeligt med personale. (Bilag 3)

Under økonomiforhandlingerne for året 2007 mellem Finansministeren og Danske Regioner bliver det så aftalt at barrierer, der forhindrer social- og sundhedsassistenter i at udføre mammografiscreening skal fjernes. Dette er en klar indikation af, at der er tale om politisk beslutning, der opfatter Euratomdirektivet som en hindring. (Bilag 4)

FRD indgik i en arbejdsgruppe, der skulle sikre kvaliteten i uddannelsen af andre faggrupper. Alle relevante instanser støttede det forslag som FRD var en del af, undtagen Danske Regioner, der mente at forslaget var for dyrt. (Bilag 5) Herefter udarbejdede Sundhedsstyrelsen et nyt forslag (det, der gælder i dag) som tog hensyn til Danske Regioners indsigelse Bilag 6 a + b) Det beskrevne forløb viser med stor tydelighed at penge spiller en større rolle end kvalitet og patientsikkerhed. Det er vores opfattelse at Euratomdirektivet, på denne måde, omgås.

Vi har gennem tiderne gjort forskellige instanser opmærksomme på tingenes tilstand, men uden at vinde gehør. Se punkt 13.1

I 2008 får vi kendskab til anvendelse af en såkaldt O-arm i Nordjylland og denne betjenes af portører og sosu-assistenter, der får få timers undervisning. Da O-armen er at betragte som en transportabel CT-scanner (SIS giver os ret i at der er tale om CT-doser med dette apparatur) og anvendes til flere ting, heriblandt skolioseoperationer, der jo som oftest er unge kvinder med strålefølsomt brystvæv, tager vi kontakt til SIS (Bilag 7). FRD rykker for svar (Bilag 8). Efterfølgende kontakter FRD's kreds Nordjylland SIS vedr. personalet der betjener O-armen (Bilag 9).

Der kommer aldrig noget svar fra SIS, men SIS indbyder til et møde den 24. februar 2009, hvor FRD kan uddybe sine bekymringer og SIS får mulighed for at svare. Der er ikke noget officielt referat fra mødet, men SIS skriver den 1.9 2009.

SIS svarer på henvendelsen ved at henvise til den præcedens, der er i Danmark i forhold til lægelig tilstedeværelse. (bilag 10) Dette er i vores øjne uacceptabelt, da den påståede præcedens således blotlægger faget for alle og enhver, der måtte have lyst til at bevæge sig ind på området. Hvor beskyttes patienterne i denne lovløshed?

FRD svarer på henvendelsen, hvor der bliver udtrykt utilfredshed med SIS's håndtering af sagen, og hvor det bliver meddelt at FRD vil gå videre med sagen til EU (Bilag 11)

- 9.** Angiv så vidt muligt den eller de bestemmelse(r) i fællesskabsretten (traktater, forordninger, direktiver, beslutninger mv.), som klageren mener, den pågældende medlemsstat har overtrådt:

Danmark overholder ikke Euratomdirektiv 97 43. (Se bilag 1)

Særlig artikel 7

- 10.** Eventuelle former for fællesskabsstøtte, som den pågældende medlemsstat modtager eller kan formodes at modtage, og som har forbindelse med de forhold, klagen vedrører (om muligt med angivelse af referencer):

- 11.** Eventuelle tidligere henvendelser til Kommissionens tjenestegrene (om muligt vedlægges en kopi af brevvexlingen):

- 12.** Eventuelle tidligere henvendelser til andre fællesskabsinstitutioner eller -instanser (f.eks. Europa-Parlamentets Udvalg for Andragender eller Den Europæiske Ombudsmand). Om muligt angives den reference, som disse instanser har givet klagerens henvendelse:

13. Tidligere henvendelser til de centrale, regionale eller lokale myndigheder i medlemsstaten (om muligt vedlægges en kopi af brevvekslingen):

FRD henvender sigt til Amtsrådsforeningen vedr. brystkræftscreening. FRD præciserer vigtigheden af, at der er tilstrækkeligt med uddannet personale for at overholde direktiv 97 43 (Bilag 13.1)

FRD's henvendelse til Sundhedsministeren, hvor der udtrykkes bekymring om Danmark overholder direktivet, brevet sendes cc til Folketingets Sundhedsudvalg (Bilag 13.2)

Sundhedsministerens svar til FRD (Bilag 13.3)

Sundhedsministerens svar til Folketingets Sundhedsudvalg (Bilag 13.4)

FRD's bemærkninger til Sundhedsministeren vedr. regeringens kræftplan II igen for at gøre opmærksom på de udfordringer FRD ser for både at overholde direktiv 97 43 og samtidig opfylde kravene til effektiv undersøgelse og behandling (Bilag 13.5).

Sundhedsministerens svar til FRD's bemærkninger til kræftplan II (Bilag 13.6)

- 13.1. henvendelser til de administrative myndigheder (f.eks. klage til de centrale, regionale eller lokale myndigheder i medlemsstaten og/eller til den nationale eller regionale ombudsmand):

FRD's henvendelse til SIS for at planlægge at der er tilstrækkeligt med kvalificeret personale i fremtiden (Bilag 13.1.1).

SIS's svar til FRD's (Bilag 13.1.2)

"Vejledningen til erhvervelse af kvalifikationer til betjening af mammoGRAFER ved screening for brystkræft" giver anledning til en del forundringer og usikkerhed blandt FRD's medlemmer. (Bilag 13.1.3).

Af svaret fremgår det tydeligt at der ikke er noget centralt tilsyn med om betjeningspersonalet arbejder efter de rammer der er forudsat i "vejledningen", der er i høj grad forudsat at de hårdt trængte afdelinger lever op til direktiv 97 43, samtidig med at de er udsat for et stort politisk pres, som forløbet i pkt. 8 er beskrevet. (Bilag 13.1.4)

- 13.2.** sagsanlæg ved domstolene i medlemsstaten eller andre anvendte procedurer (f.eks. voldgift eller mægling). (Angiv, om der allerede er truffet afgørelse eller afsagt dom og vedlæg eventuelt teksten til afgørelsen eller dommen):
- 14.** Her anføres eventuelt den dokumentation og de bevismidler, der kan forelægges til støtte for klagen, herunder de pågældende nationale bestemmelser (dokumentationen eller bevismidlerne bedes vedlagt):
- 15.** Fortrolighed (sæt kryds i en af de to rubrikker)³:
- X! “Jeg giver Kommissionen tilladelse til at oplyse min identitet under sine henvendelser til myndighederne i den medlemsstat, som klagen er rettet mod.”
- ! “Jeg anmoder Kommissionen om ikke at oplyse min identitet under sine henvendelser til myndighederne i den medlemsstat, som klagen er rettet mod.”
- 16.** Sted, dato og klagerens/repræsentantens underskrift:

(Forklarende note, som skal figurere på bagsiden af klageformularen)

Hver enkelt medlemsstat er ansvarlig for gennemførelsen (omsætning inden for de fastsatte frister, overensstemmelse og korrekt anvendelse) af fællesskabsretten inden for det nationale retssystem. Ifølge traktaterne skal Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber drage omsorg for, at fællesskabsretten gennemføres korrekt. Kommissionen har derfor, når en medlemsstat ikke overholder fællesskabsretten, selvstændige beføjelser (mulighed for at anlægge traktatbrudssag) til at prøve at bringe denne overtrædelse til ophør, og i givet fald indbringer den sagen for De Europæiske Fællesskabers Domstol. Kommissionen træffer enten på grundlag af en klage eller ud fra sine egne formodninger om overtrædelser de foranstaltninger, den mener er nødvendige.

Ved traktatbrud forstås medlemsstaternes krænkelse af de forpligtelser, der påhviler dem ifølge fællesskabsretten. Traktatbruddet kan bestå i en handling eller manglende

---

³ Deres opmærksomhed henledes på, at det i visse tilfælde kan være nødvendigt for behandlingen af klagen, at Kommissionens tjenestegrene oplyser Deres identitet.

handling. Ved stat forstås den medlemsstat, der overtræder fællesskabsretten, uanset hvilken myndighed - på centralt, regionalt eller lokalt plan - der er ansvarlig for overtrædelsen.

Enhver har mulighed for at drage en medlemsstat til ansvar ved at indgive klage til Kommissionen over en lovgivningsmæssig, forskriftsmæssig eller administrativ foranstaltning eller en praksis, som kan tilskrives en medlemsstat, og som han mener strider mod en bestemmelse eller et princip i fællesskabsretten. Klageren behøver ikke bevise, at han har en retlig interesse i at handle; han behøver heller ikke bevise, at han er primært og direkte berørt af den overtrædelse, han klager over. Det skal understreges, at en klage for at kunne behandles, skal vedrøre en medlemsstats overtrædelse af fællesskabsretten. Det skal desuden bemærkes, at Kommissionens tjenestegrene på grundlag af de regler og prioriteter, som Kommissionen har fastlagt for iværksættelsen og videreførelsen af overtrædelsesprocedurerne, kan vurdere, om en klage skal følges op eller ej.

Enhver, der mener, at en foranstaltning (af lovgivningsmæssig, forskriftsmæssig eller administrativ art) eller en administrativ praksis strider mod fællesskabsretten, opfordres til at henvende sig til de nationale administrative eller retlige myndigheder (f.eks. henvende sig til den nationale eller regionale ombudsmand og/eller benytte sig af de foreliggende voldgifts- eller mæglingsprocedurer), inden eller samtidig med, at de indgiver en klage til Kommissionen. Kommissionen anbefaler, at man udnytter de administrative, retslige og andre klagemuligheder, der findes i henhold til national ret, inden man klager til Kommissionen, da det kan have en række fordele for klageren.

Ved at anvende de retsmidler, der findes på nationalt plan, vil klageren normalt kunne gøre sine rettigheder gældende (pålæg over for myndigheden, annullering af en national afgørelse, skadeserstatning) på en mere direkte og personlig måde end gennem en succesfuld overtrædelsesprocedure, som iværksættes af Kommissionen, idet der sommetider kan gå en vis tid, inden en sådan procedure fører til et resultat. Kommissionen skal nemlig, inden den indbringer sagen for Domstolen, først igennem en fase, hvor den tager kontakt med den pågældende medlemsstat for at prøve at få bragt overtrædelsen til ophør.

Desuden har Domstolens traktatbrudsdom ikke nogen indvirkning på klagerens rettigheder, da den ikke indebærer, at der træffes afgørelse med hensyn til en individuel situation. Den pålægger blot medlemsstaten at bringe sin nationale ret i overensstemmelse med fællesskabsretten. Klageren skal derfor henvende sig til de nationale domstole, hvis han kræver individuel erstatning.

Klageren nyder godt af følgende administrative garantier:

- a) Når klagen er blevet registreret i Kommissionens Generalsekretariat, tildeles den et officielt nummer, hvis Kommissionen vurderer, at den kan behandle klagen; klageren får straks tilsendt et modtagelsesbevis med angivelse af dette nummer, som bør anføres i al korrespondance. Selv om en klage får tildelt et officielt nummer, betyder det ikke nødvendigvis, at der vil blive indledt en overtrædelsesprocedure mod den pågældende medlemsstat.

- b) Hvis Kommissionen er nødt til at henvende sig til myndighederne i den medlemsstat, som klagen vedrører, respekterer den det valg, klageren har foretaget under punkt 15 i denne klageformular.
- c) Kommissionen bestræber sig på at træffe en beslutning i sagen (indledning af en overtrædelsesprocedure eller henlæggelse af klagesagen) senest 12 måneder efter den dato, hvor klagen registreres i Generalsekretariatet.
- d) Den ansvarlige tjenestegren i Kommissionen underretter på forhånd klageren, når den påtænker at foreslå Kommissionen, at sagen henlægges. Kommissionen holder desuden klageren underrettet om, hvordan en eventuel overtrædelsesprocedure forløber.

Kopi til:

FTF's formand Bente Sorgenfrey,
Sundhedskartellets formand Grethe Christensen
European Federation of Radiographer Societies